

Spis treści:

1. Literatura starożytna i jej dziedzictwo
2. Biblia a literatura
3. Historia literatury polskiej: literatura dawna - średniowiecze, renesans, barok
4. Wstęp do literaturoznawstwa
5. Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego
6. Leksykologia i leksykografia
7. Wersyfikacja i stylistyka literacka
8. Nauki pomocnicze
9. Literatura w perspektywie kulturowej

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Literatura starożytna i jej dziedzictwo
Nazwa w języku angielskim:	Ancient literature	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marcin Pliszka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, , dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom najważniejszymi dzieł i twórców literatury starożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem literatury antycznej Grecji i Rzymu
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student posiada wiedzę na temat literatury starożytnej i roli innych nauk w procesie jej poznawania i rozumienia	K_W02
W02	Posiada podstawową wiedzę na temat najważniejszych twórców doby antycznej i charakterystyki treściowej i gatunkowej najważniejszych ich dzieł	K_W03, K_W06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrafi scharakteryzować twórczość wybranych pisarzy antycznych z uwzględnieniem specyfiki gatunkowej ich utworów	K_U02
U02	Potrafi odróżniać i opisać gatunki literackie uprawiane w dobie starożytnej	K_U04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

K01	Odczuwa potrzebę ustawicznego podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności językowych i badawczych	K_K04
Forma i typy zajęć:	Wykład (15 godz.), ćwiczenia (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
-		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poematy Homera (<i>Iliada</i>, <i>Odyseja</i>, <i>Batrachomyomachia</i>) i literatura grecka doby archaicznej. <i>Teogonia</i> Hezjoda jako epos kosmogoniczny. <i>Prace i dni</i> – dydaktyzm i artyzm. 2. Tragedia grecka i teatr. Wielka trójka tragików. Rozwój teatru greckiego. 3. Komedia attycka (Arystofanes). 4. Liryka grecka. 5. Antyczne początki pisarstwa sielankowego (Teokryt). 6. Liryka i satyra rzymska. 7. Epos rzymski (Wergiliusz). 8. Owidiusz – od liryki miłosnej do <i>Tristii</i>. 9. Horacy – liryk i teoretyk poezji 10. Dramat i teatr rzymski (Plautus i inni). 11. Poezja epoki poaugustiańskiej: Marcjalis, Juvenalis, Petroniusz. 12. Literatura pierwszych wieków chrześcijaństwa. <i>Wyznania</i> św. Augustyna i pisma Ojców Kościoła. <p>Ćwiczenia: Zajęcia ćwiczeniowe poświęcone będą analizie wybranych utworów (patrz: literatura dodatkowa)</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Cytowska, H. Szelest, <i>Literatura grecka i rzymska w zarysie</i>, Warszawa 1983. 2. Z. Kubiak, <i>Literatura Greków i Rzymian</i>, Warszawa 1999. 3. S. Stabryła, <i>Historia literatury starożytnej Grecji i Rzymu</i>, Wrocław 2002. 		
Literatura dodatkowa:		
<p>Na zajęciach analizowane będą wybrane utwory spośród:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Antologia tragedii greckiej</i>, oprac. S. Stabryła, Kraków 1989 (lub inne wydanie) (wybrane utwory); • Arystofanes, <i>Chmury</i> lub <i>Żaby</i> (do wyboru – dowolne wydanie); • Św. Augustyn, <i>Wyznania</i>, przeł. Z. Kubiak, Warszawa 1987 (fragmenty); • <i>Bhagawadgita czyli Pieśń Pana</i>, tł. J. Sachse, Wrocław 1988; • Cicero Marcus Tullius, <i>Mowy</i>, Kęty 1998 (wybór); • Hezjod, <i>Narodziny bogów (Teogonia)</i>, przeł. Jerzy Łanowski, Warszawa 1999 (fragmenty); • Homer, <i>Iliada</i>, Wrocław 1982 (lub inne wydania); • Homer, <i>Odyseja</i> (dowolne wydanie) • Horacy, <i>Pieśni</i> (dowolne wydanie), (wybór); • Katullus, <i>Poezje wszystkie</i>, Kraków 2013 (wybór); • <i>Liryka starożytnej Grecji</i>, oprac. J. Danielewicz, Wrocław 1984 (lub inne wydania); • Lucretius Titus Carus, <i>O naturze rzeczy</i>, Warszawa 1994 (wybrane fragmenty); • Marcjalis, <i>Epigramaty (wybór)</i>, tł. S. Kołodziejczyk, Warszawa 1985 (wybór); • Owidiusz, <i>Metamorfozy</i>, przeł. A. Kamieńska, Wrocław 1995 (wybrane fragmenty); 		

- Owidiusz, *Żale*, przeł. M. Puk, Poznań 2002 (wybór);
- Plaut, *Komedie*, t. 1, Warszawa 2002 (tu *Żołnierz-samochwał*);
- Safona, *Pieśni*, przeł. J. Brzostowska, Warszawa 1978 (lub inne wydanie);
- *Sielanka rzymska*, oprac. J. Sękowski, Warszawa 1985 (wybór);
- Teokryt, *Sielanki*, przeł. A. Sandauer, Warszawa 1981 (wybór);
- Wergiliusz, *Bukoliki i georgiki*, przeł. Z. Abramowiczowa, Wrocław 1953 (wybór);
- Wergiliusz, *Eneida*, przeł. W. Markowska, Warszawa 1970 (lub inne wydania) (fragmenty);

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny z elementami pokazu multimedialnego, analiza tekstu, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą weryfikowane na bieżąco w trakcie ćwiczeń oraz na podstawie pisemnego kolokwium na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest aktywny udział w zajęciach. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z kolokwium pisemnego na koniec semestru.

Punktacja kolokwium:

- 51% - 60%: 3;
- 61% - 70%: 3,5
- 71% - 80%: 4;
- 81% - 90%: 4;5
- powyżej 91%: 5

Poprawy: studentowi przysługuje prawo do poprawy kolokwium.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach i ćwiczeniach	30 godz.
Przygotowanie do ćwiczeń	25 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	18 godz.
Konsultacje	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Biblia a literatura
Nazwa w języku angielskim:		Bible and literature
Język wykładowy:		Polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszy
Rok studiów:		I
Semestr:		1
Liczba punktów ECTS:		2
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Walentyna Krupoves
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Marcin Pliszka, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie przez studenta fundamentów literackich, ideowych, religijnych i estetycznych kultury europejskiej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Ma wiedzę o powiązaniu dyscyplin filologicznych z dyscyplinami koniecznymi do poszerzenia wiedzy (historia, filozofia i inne)	K_W02
W02	Zna terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych, sposoby analizy tekstów oraz ich zróżnicowania genologicznego	K_W03, K_W06, K_W07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Posiada podstawową umiejętność posługiwania się terminologią i paradygmatami badawczymi z zakresu literaturoznawstwa	K_U02
U02	Potrafi przeprowadzić analizę tekstu w języku polskim z zastosowaniem podstawowych metod uwzględniając przy tym kontekst biblijny	K_U03
U03	Potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje wykorzystując różne źródła	K_U08

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań	K_K01
K02	Posiada kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określania własnych zainteresowań, umiejętność samooceny oraz krytycznego myślenia.	K_K02
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Elementarna znajomość analizy i interpretacji tekstu literackiego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ul style="list-style-type: none"> • Przekłady <i>Biblii</i>. Septuaginta, Vulgata. Renesansowy przekład Jakuba Wujka. • Kształt genologiczny <i>Biblii</i>. • <i>Stary a Nowy Testament</i>. Przemiany kanonu biblijnego. • Księgi biblijne jako źródło inspiracji literackiej i kulturowej. • <i>Księga Rodzaju</i> – antropologia biblijna i inspiracja literacka. • Poezja biblijna. <i>Księga Psalmów</i>: przekłady, parafrazy, inspiracje. • <i>Pieśń nad pieśniami</i> i miłość oblubieńcza w literaturze. • <i>Biblia</i> wobec cierpienia: <i>Księga Hioba</i>. Hiob w literaturze polskiej. • <i>Księga Koheleta</i> i topika marności w tekstach kultury. • <i>Ewangelie</i> w literaturze: motywy, tematy. • <i>Apokalipsa</i> w literaturze. • Biblijny prorok i prorocтво: literackie reminiscencje. • Biblijne kobiety w literaturze i kulturze. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Biblia Tysiąclecia</i> (wydanie dowolne). 2. Forstner Dorothea, <i>Świat symboliki chrześcijańskiej</i>. Tłum. Paweł Pachciarek i in. Warszawa 1990. 3. Lurker Manfred, <i>Słownik obrazów i symboli biblijnych</i>. Tłum. Kazimierz Romaniuk. Poznań 1989. 4. Świderkówna Anna: <i>Rozmowy o Biblii</i>. Warszawa 2000. 5. Wybrane teksty literackie (wydania wskazane na zajęciach). 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Biblia w literaturze polskiej : romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska</i>, red. Edward Jakiel, Janusz Mosakowski, Gdańsk 2013. 2. Borkowski Andrzej, <i>Uwagi o miejscu i znaczeniu Biblii w „Moraljach” Wacława Potockiego. W: Lektury Wacława Potockiego</i>. Red. Bernadetta Puchalska-Dąbrowska. Białystok 2014, s. 9-37. 3. Girard René, <i>Dawna droga, którą kroczyli ludzie niegodziwi</i>. Tłum. Mirosława Goszczyńska. Warszawa 1992 (<i>Przypadek Hioba; Edyp i Hiob</i>). 4. Hanusiewicz-Lavallee Mirosława, <i>Biblia w literaturze staropolskiej</i>, „Studia Nauk Teologicznych PAN”, t. 4 (2009). 5. Jakiel Edward, <i>Lektury Księgi .Ze studiów nad Biblią w literaturze polskiej</i> , Pelplin 2019. 		

6. Jung Carl Gustav, *Odpowiedź Hiobowi*. W: *Psychologia i religia*. Tłum. Jerzy Prokopiuk. Warszawa 1970.
7. Salij Jacek: *Erotyka „Pieśni nad pieśniami” w interpretacjach teologicznych*. „Teksty” (Warszawa) 1974, nr 1.
8. Burdziej Bogdan, *Super flumina Babylonis. Psalm 136(137) w literaturze polskiej XIX-XX w.* Toruń 1999.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zajęcia wspomagane technikami multimedialnymi, ćwiczenia praktyczne, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na bieżąco: aktywność na zajęciach, testy oraz na końcowym pisemnym kolokwium.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę. Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na ćwiczeniach i uzyskanie łącznie co najmniej 51% punktów z zaliczenia pisemnego.

23-24 – 5

21-22 – 4,5

18-20 – 4

16-17 – 3,5

13-15 – 3

0-12 - 2

Dodatkowe punkty mogą być przyznane za szczególną aktywność na zajęciach.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Udział w konsultacjach	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń oraz zaliczenia na ocenę	19 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia literatury polskiej: literatura dawna - średniowiecze, renesans, barok
Nazwa w języku angielskim:		History of polish literature: old literature - middle ages, renaissance, baroque
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	1	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Wprowadzenie pojęć z historii literatury oraz przybliżenie studentom kanonu tekstów z ważnych epok literackich.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna miejsce, strukturę i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, jak też w stopniu zaawansowanym – wybrane fakty, obiekty i zjawiska literackie oraz dotyczące ich metody oraz teorie literaturoznawcze, które wyjaśniają złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu filologii, tworzące jej podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, zwłaszcza literaturoznawczej.	KW_01
W_02	Zna terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych, a zwłaszcza literaturoznawstwa.	KW_03
W_03	Zna zagadnienia struktury tekstu, jego uwarunkowań historycznych, rodzajowych, kompozycyjnych oraz kontekstów retorycznych.	KW_04
W_04	Zna problemy historii literatury i kontekstów kulturowych epok literackich oraz najnowszych badań z zakresu tej problematyki.	KW_07, KW_12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

U_01	Przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod literaturoznawczych, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy	KU_03
U_02	Wyszukiwać, analizować oraz stosować informacje z zakresu literaturoznawstwa, wiedzy o języku i innych dyscyplin (pedagogika, psychologia, filozofia), wykorzystując różne źródła, jak też wykorzystywać pozyskane informacje w teorii i praktyce.	KU_08
U_03	Samodzielnie zdobywać wiedzę na temat literatury, jej kontekstów kulturowych, zasad wydawania i tworzenia różnego typu tekstów oraz rozwijać swoje umiejętności przez okres trwania studiów, jak też po ich zakończeniu.	KU_09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych i dydaktycznych.	K_K01
K_02	Twórczego działania w różnych środowiskach społecznych, kreatywności i otwartości na odmienność kulturową, określania własnych zainteresowań, formułowania pogłębionej samooceny, krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów.	K_K02

Forma i typy zajęć:

Wykłady – 30 godzin; ćwiczenia – 30 godzin

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa znajomość najważniejszych kierunków i prądów poszczególnych epok na przestrzeni dziejów kultury, sztuki oraz literatury rodzimej i światowej.

Treści modułu kształcenia:

- **Filozofia i myślenie średniowiecza.** Tradycja antyczna. Konteksty filozoficzne (m. in. św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu), pisma mistyczne (m.in. **Eckhart, Św. Brygida Szwedzka**). **Świadomość estetyczna średniowiecza.** Wrażliwość na symbol. Architektura i malarstwo. Symbolika barw. Wizjonerstwo kolorystyczne. Teologia sztuki.
- **Początki literatury polskiej. Pierwszy pisarz:** kobieta, **Gertruda** i jej modlitewnik. Pierwszy wiersz: *Bogurodzica*.
- **Przekłady Biblii i proza średniowieczna.** *Psalterz floriański a Psalterz puławski*. Polska proza retoryczna: *Kazania świętokrzyskie* i *Kazania gnieźnieńskie*. Łacińska proza historyczna: kroniki Galla i Wincentego.
- **Poezja XV wieku.** Władysław z Gielniowa - bernardyn z Warszawy. „Pieśni tysogórskie” i kult maryjny. *Posłuchajcie, bracia miła*. *Dialog Polikarpa*. *Legenda o Aleksym*. Przeclaw Słota, erotyki.
- **Świadomość estetyczna odrodzenia.** Klasycyzm jako estetyka. Piękno klasyczne: harmonia i proporcja. *Mimesis (imitatio)* jako twórcze naśladowanie: natury i literatury (mistrzów antyku). Horacjanizm oraz cyceronianizm Petrarkizm).
- **Kultura polskiego odrodzenia.** Uniwersytet Jagielloński. Mikołaj Kopernik, arianie, Akademia Zamojska. Andrzej Frycz-Modrzewski: jego humanizm chrześcijański, erasmianizm. Stanisław Orzechowski. Łukasz Górnicki i *Dworzanin polski*. Jezuita Piotr Skarga.
- **Literatura błazeńska.** Biernat z Lublina i *Żywot Ezopa*.
- **Łacińskie początki: Klemens Janicki i inni lirycy.**.. Mikołaj Hussowski i renesans „północny”; *Pieśń o*

żubrze. Andrzej Krzycki i *Carmina amatoria*. Jan Dantyszek: *Hymny*. Klemens Janicjusz. *Elegie Tristia* wobec Owidiusza.

- **Mikołaj Rej** (*Żywot człowieka poczciwego; Wizerunek własny żywota człowieka poczciwego; Figliki*.)
- **Jan Kochanowski** (*Psalterz Dawidów. Pieśni. Fraszki* i żywot życia. Tragedia: *Odprawa posłów greckich. Treny*)
- **Kres renesansu**. Szymon Szymonowic: *Sielanki*.
- **Barok: filozofia – estetyka – idee**. Kultura umysłowa XVII wieku. Teresa z Avila, Jana od Krzyża duchowość ignacjańska - św. Ignacy Loyola. René Descartes (Kartezjusz) i początki filozofii podmiotu. *Rozprawa o metodzie* jako wyznania samoświadomego ja. Blaise Pascal, *Myśli*. Gottfried Leibniz i jego metafizyka bytu. Dwa prądy w literaturze i sztuce epoki: klasycyzm i prąd barokowy. Barokowy konceptyzm: koncept jako paradoks, oksymoron, metafora. Giambattista Marino i marinizm.
- **Poezja metafizyczna wczesnego baroku**. Mikołaj Sęp-Szarzyński i *Rytmy abo wiersze polskie*. Sebastian Grabowiecki i *Rymy duchowne*. Stanisław Grochowski, *Wirydarz*.
- **Wczesnobarokowa poezja „światowych rozkoszy”**. Hieronim Morsztyn: *Światowa rozkosz* i *Sumariusz wierszów*. Kasper Miaskowski i *Zbiór rytmów*. Szymon Zimorowic i *Roksolanki*.
- **Poezja ziemiańska**. Kasper Miaskowski i *Zbiór rytmów*
- **Od konceptu po emblemat**. Daniel Naborowski i jego liryka. Zbigniew Morsztyn, *Muza domowa i Emblemata*.
- **Bliskie i dalsze okolice**. Adam Jarzębski i *Gościniec*. Marcin Borzymowski i *Morska nawigacja do Lubecka*. Stanisław Samuel Szemiot i *Sumariusz wierszów*. Walenty Roździeński i *Officina ferraria*.
- **Maciej Kazimierz Sarbiewski** i jego liryka łacińska. Traktat *De perfecta poesi [O poezji doskonałej]* i *De acuto et arguto [O poincie i dowcipie]* jako teoria konceptyzmu. Traktat *Dii gentium [Bogowie pogan]*.
- **Proza mistyczna polskiego baroku**. Magdalena Mortęska i *Rozmyślenia o Męce Pańskiej* oraz *Nauki duchowne*. Marianna Marchocka i *Żywot*. Kasper Drużbicki i *Droga doskonałości chrześcijańskiej*.
- **Samuel Twardowski** i **sielanka** dramatyczna *Dafnis drzewem bobkowym*. Poemat *Nadobna Paskwalina*.
- **Jan Andrzej Morsztyn**, poeta konceptysta.
- **Sarmatyzm jako prąd kulturowy**. **Wespazjan Kochowski**, piewca sarmatyzmu. Zbiór wierszy *Niepróżnujące próżnowanie* i *Psalmodia polska*.
- **Wacław Potocki**. Najpłodniejszy poeta polski: *Ogród nie plewiony* i *Moralia*.
- **Stanisław Herakliusz Lubomirski**. Cykl wierszy *Poezje postu świętego* i łaciński cykl emblematów *Ad verbia moralia* oraz *Rozmowy Artaksesa u Ewandra*.
- **Poezja metafizyczna późnego baroku**. Mistrz groteski Józef Baka. *Uwagi śmierci niechybnej*.
- **Proza fabularna polskiego baroku**. Tomasz Nargielewicz (*Różne historyje*) i jezuita Michał Jurkowski (*Historyje świeże a niezwykłe*).

Ćwiczenia:

Zajęcia ćwiczeniowe poświęcone będą analizie wybranych utworów z listy.

Literatura podstawowa:

Teksty źródłowe obowiązkowe do egzaminu:

- **[Gertruda Mieszkówna:]** *Modlitwy księżnej Gertrudy*. Tłum. Brygida Kúrbis. Kraków-Tyniec 1998 [**lub wybór**: tłum. Artur Andrzejuk. „Ogród” 2003, nr 1-2 (21-22)].
- **Średniowieczna pieśń religijna polska**. Wyd. 2. Oprac. Mirosław Korolko. Wrocław 1980, seria „Biblioteka Narodowa” s. I, nr 65 (odczytać: **Bogurodzica**; pieśni pasyjne *O, wszego ciała wszytek lud* i *Bądź pozdrowion, Krzyżu święty*; pieśni wielkanocne *Krystus z martwych wstał je* i *Przez twe święte z martwy wstanie*; kolęda *Zdrow bądź, Krolu anielski*; pieśni maryjne *Mocne Boskie tajemności* z cyklu „pieśni tysogórskich” i *Kwiatek czysty smutnego serca*; **Posłuchajcie, bracia miła** w zapisie Andrzeja ze Słupi)
- **Władysław z Gielniowa: Żołtaz Jezusow**. W antologii: Wiesław Wydra, Wojciech Rzepka: **Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543**. wyd. 2. Wrocław 1995.
- **Psalterz floriański i Psalterz puławski** w wyborze. W antologii: Wiesław Wydra, Wojciech Rzepka: **Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543**. wyd. 2. Wrocław 1995.

- **Polska poezja świecka XV wieku.** Oprac. Maciej Włodarski. Wrocław 1997, BN I-60 (całość).
- **Gall Anonim:** *Kronika polska.* Tłum. Roman Grodecki. Oprac. Marian Plezia. Wrocław 1982 (i wyd. nast.), BN I-59 (wybór).
- **mistrz Wincenty (zwany Kadłubkiem):** *Kronika polska.* Tłum. i oprac. Brygida Kúrbis. Wrocław 1992 (i wyd. nast.), BN I-277 (wybór).
- **Mikołaj Hussowski, Jan Dantyszek, Andrzej Krzycki:** wiersze. W tomie: *Antologia poezji polsko-łacińskiej.* Oprac. Antonina Jelicz. Wyd. 2. Szczecin 1985.
- **Klemens Janicki (Janicjusz, Ianitius):** *Poezje wybrane.* Tłum. Zygmunt Kubiak. Warszawa 1975 (i wyd. nast.) (*Księga żalów; Do dzieci bawiących się obręczą; Mówi wawrzyn Janicjusza*) (lub wyd. w tomie: Zygmunt Kubiak: *Medytacje Janicjusza.* Warszawa 1994).
- **Biernat z Lublina:** *Ezop.* Oprac. Janusz Gruchała. Kraków 1997 (wybór).
- **Andrzej Frycz-Modrzewski:** *Wybór pism.* Oprac. Waldemar Voisé. Wrocław 1977, BN I-229 (*O poprawie Rzeczypospolitej* – s. 91-121, 124-133 i 149-217).
- **Mikołaj Rej:** *Wybór pism.* Oprac. Anna Kochan. Wrocław 2006, BN I-308 (*Krótką rozprawą; Wizerunk; Figliki; Żywot człowieka poczciwego* - w wyborze).
- **Jan Kochanowski:** *Fraszki.* Oprac. Janusz Pelc. Wyd. 2. Wrocław 1991, BN I-163 (całość).
- **Jan Kochanowski:** *Odprawa posłów greckich.* Oprac. Tadeusz Ulewicz. Wrocław 1976, BN I-3 (lub inne wydanie) (całość).
- **Jan Kochanowski:** *Pieśni.* Oprac. Ludwika Ślękowa. Wrocław 1970 (i wyd. nast.), BN I-100 (*Pieśni; Fragmenta*).
- **Jan Kochanowski:** *Psalterz Dawidów.* Oprac. Katarzyna Meller. Kraków 1997 (wybór; w tym: psalm 8 i 51).
- **Jan Kochanowski:** *Treny.* Oprac. Janusz Pelc. Wyd. 15. Wrocław 1986 (i wyd. nast.), BN I-1 (całość).
- **Piotr Skarga:** *Kazania sejmowe.* Oprac. Janusz Tazbir, Mirosław Korolko. Wrocław 1972 (i wyd. nast.), BN I-70 (kazania: II, VII).
- **Szymon Szymonowic:** *Sielanki i pozostałe wiersze polskie.* Oprac. Janusz Pelc. Wrocław 1964, BN I-182 (i wyd. nast.) (*Wierzby, Kołacze, Czary, Orfeusz, Żeńcy*).
- **Mikołaj Sęp-Szarzyński:** *Poezje.* Oprac. Janusz Gruchała. Kraków 1997 [**lub edycja:** *Poezje zebrane.* Wyd. Radosław Grześkowiak i Adam Karpiński. Warszawa 2001] (wybór; w tym sonety w całości).
- **Sebastian Grabowiecki:** *Rymy duchowne.* Wyd. Krzysztof Mrowcewicz. Warszawa 1996 (wybór).
- **Daniel Naborowski:** wiersze. W tomie *I w odmianach czasu smak jest. Antologia polskiej poezji epoki baroku.* Oprac. Jadwiga Sokołowska. Warszawa 1991
- **Hieronim Morsztyn:** *Światowa rozkosz.* Wyd. Adam Karpiński. Warszawa 1995.
- **Kasper Miaskowski:** *Zbiór rytmów.* Wyd. Alina Nowicka-Jeżowa. Warszawa 1995 (wybór).
- **Szymon Zimorowic:** *Roksolanki.* Oprac. Ludwika Ślękowa. Wrocław 1983, BN I-73 (**lub wyd.:** Oprac. Leszek Kukulski. Warszawa 1981; **lub wyd.:** Wyd. Radosław Grześkowiak. Warszawa 1999) (wybór).
- **Maciej Kazimierz Sarbiewski:** *Liryki.* Tłum. Tadeusz Karyłowski. Warszawa 1980 (choćby jeden wiersz)..
- **Maciej Kazimierz Sarbiewski:** *O poezji doskonałej.* Tłum. Marian Plezia. Wrocław 1954 (ks. I, rozdz. 1).
- **Maciej Kazimierz Sarbiewski:** *Wykłady poetyki.* Tłum. Stanisław Skimina. Wrocław 1958 (*O poincie i dowcipie* – rozdz. I, II).
- **Samuel Twardowski:** *Nadobna Paskwalina.* Oprac. Jan Okoń. Wrocław 1980, BN I-87 (**lub wyd.:** Oprac. Jan Ślaski. Warszawa 1983; a nawet **edycja popularna:** Oprac. Piotr Borek. Kraków 2003) (obszerny wybór z poematu).
- **Samuel Twardowski:** *Wybór poezji.* Oprac. Jakub Niedźwiedź. Poznań 2002 (*Dafnis drzewem bobkowym; Treny Mariannie Twardowskiej; Nagrobek Samuela Twardowskiego*).
- **Jan Andrzej Morsztyn:** *Wybór wierszy.* Oprac. Wiktor Weintraub. Wrocław 1988 (i wyd. nast.), BN I-257 (*Kanikuła; Lutnia* w wyborze, w tym sonety).
- **Zbigniew Morsztyn:** *Emblemata.* Oprac. Janusz i Paulina Pelcowie. Warszawa 2001 (wybór, w tym: 8, 9, 11, 15, 28, 47, 89).
- **Zbigniew Morsztyn:** *Wybór wierszy.* Oprac. Janusz Pelc. Wrocław 1975, BN I-215 (*Duma niewolnicza; Myśl ludzka*).

- **Wacław Potocki:** *Wiersze wybrane*. Oprac. Stanisław Grzeszczuk, Janusz Gruchała. Wrocław 1992, BN I-19 (lub wydanie: *Dzieła*. Oprac. Leszek Kukulski. Warszawa 1987, t. I-III) (*Ogród, ale nie plewiony; Moralia* – obszerny wybór z obu zbiorów).
- **Wespazjan Kochowski:** *Utwory poetyckie*. Oprac. Maria Eustachiewicz. Wrocław 1991, BN I-92 (*Niepróżnujące próżnowanie; Psalmodia polska* – wybór).
- **Stanisław Herakliusz Lubomirski:** *Poezje zebrane*. Wyd. Adam Karpiński. Warszawa 1995, t. I-II (*Tobiasz wyzwolony; Adverbia moralia; Poezje postu świętego; Eklezjastes; Decymka myśli świętych* – jeden z tych utworów).
- **Stanisław Herakliusz Lubomirski:** *Rozmowy Artaksesa i Ewandra*. Wyd. Justyna Dąbkowska-Kujko. Warszawa 2006 (jedna rozmowa).
- **Józef Baka:** *Uwagi*. Oprac. Antoni Czyż, Aleksander Nawarecki. Lublin 2000 (wybór z obu części
- *Uwag*, w tym: *Tekst o miłości Bożej, Starym uwaga, Młodym uwaga, Uwaga damom*).

Literatura dodatkowa:

1. Teresa Michałowska: *Średniowiecze*.
2. Tadeusz Witczak: *Literatura średniowiecza*.
3. Andrzej Dąbrówka: *Średniowiecze. Korzenie*.
4. Jerzy Ziomek: *Renesans*.
5. Janusz Pelc: *Literatura renesansu w Polsce*.
6. Adam Karpiński: *Renesans*.
7. Czesław Hernas: *Barok*.
8. Janusz Pelc: *Barok - epoka przeciwieństw*.
9. Andrzej Borkowski: *Imaginarium symboliczne Wacława Potockiego: „Ogród nie plewiony”*. Siedlce 2011.
10. Marcin Pliszka: *W onirycznym teatrze. Sen w poezji polskiego baroku*. Siedlce 2015.
11. *Słownik literatury staropolskiej*. Red.: Teresa Michałowska i in. Wyd. najnowsze.
12. Jacek Sokolski: *Literatura staropolska*. Wyd. dowolne.
13. Jadwiga Sokołowska, *Spory o barok. W poszukiwaniu modelu epoki*. Warszawa 1971.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład werbalny wspomagany technikami multimedialnymi. Ćwiczenia o charakterze wspólnej ze studentem pracy analitycznej. Wysyłane studentom pocztą elektroniczną materiały pomocnicze.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwia pisemne. Wykład i cały przedmiot zakończony pisemnym egzaminem w sesji zimowej. W ramach komplementarnych ćwiczeń z tych epok HLP – jedna pisemna praca analityczna.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu (wykładu): obecność na wykładach i ćwiczeniach oraz zdany egzamin.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach i ćwiczeniach	60 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	30 godzin
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	5 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium i egzaminu	30 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wstęp do literaturoznawstwa
Nazwa w języku angielskim:		Introduction to literary studies
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Barbara Stelingowska, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studenta z ogólnymi zagadnieniami z zakresu literaturoznawstwa.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu wiedzy o literaturze; potrafi wyjaśnić i prawidłowo posługiwać się podstawowymi terminami z zakresu literaturoznawstwa;	K_W01, K_W03, K_W06
W_02	Zna podstawowe dziedziny badań literackich oraz podstawowe zasady analizy i interpretacji dzieła literackiego;	K_W04, K_W06, K_W07
W_03	Posiada ogólną orientację w zakresie wiedzy o literaturze oraz zna historię zmian i koncepcji teorii procesów historycznoliterackich; potrafi przedstawić periodyzację literatury polskiej, mówić epoki i okresy historycznoliterackie.	K_W01, K_W06, K_W08, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie analizy i interpretacji dzieła literackiego na wszystkich poziomach pracy z tekstem;	K_U02, K_U03, K_U08

U_02	Potrafi w praktyce wykorzystać podstawową terminologię z zakresu literaturoznawstwa w analizie zjawisk literackich;	K_U02, K_U10
U_03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności korzystając z różnych materiałów; korzysta ze źródeł bibliograficznych i opracowań teoretycznoliterackich.	K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student ma świadomość podnoszenia swej wiedzy i umiejętności;	K_K04
K_02	Rozwija umiejętność pracy w grupie; ma świadomość podnoszenia kompetencji polonistycznych.	K_K01, K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykłady (15 godz.) i ćwiczenia (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Student ma podstawową wiedzę z zakresu wiedzy o literaturze polskiej		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Zestawienie obejmuje 15 zagadnień (wykład i ćwiczenia poświęcone są tej samej problematyce)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota wiedzy o literaturze. Literatura a inne sztuki. Nauka o literaturze. Wiedza o literaturze w systemie nauk humanistycznych. Najważniejsze etapy rozwoju nauki o literaturze Przedmiot badań literaturoznawstwa. Klasyfikacja nauk szczegółowych w obszarze literaturoznawstwa. 2. Literatura i literackość. Język poetycki. Funkcja poetycka. Autoreferencjalność tekstu literackiego. Schemat komunikacyjny Jacobsona – elementy sytuacji komunikacyjnej (nadawca, odbiorca, kod, kontakt, kontekst, komunikat). Funkcje językowe. Pojęcie funkcji poetyckiej. Istota funkcji poetyckiej. 3. Historia literatury jako dyscyplina literaturoznawstwa. Cele i zadania historii literatury. Historycznoliterackie gatunki wypowiedzi. Prądy i formacje artystyczne/literackie. Tradycja. Konwencje literackie. 4. Problemy periodyzacji literatury (na przykładzie literatury polskiej). Problemy terminologiczne. Teoria procesu historycznoliterackiego. Epoki i okresy historycznoliterackie. Teoretyczne aspekty periodyzacji (modele rozwoju literatury). Periodyzacja literatury polskiej. Koncepcja „formacji stylistycznych” A. Flakera. 5. Istota, cele i zadania krytyki literackiej. Istota krytyki literackiej. „Twórcze możliwości krytyki”. Funkcje krytyki literackiej. Zadania krytyki literackiej. Gatunki wypowiedzi krytycznoliterackiej i ich cele. Lektura i analiza konkretnych prac z obszaru krytyki literackiej. 6. Poetyka – jej istota, rodzaje i przedmiot. Miejsce poetyki wśród innych dyscyplin literaturoznawczych. Działy poetyki. Poetyka opisowa. Poetyka historyczna. Poetyka normatywna. Poetyka immanentna a poetyka sformułowana. Poetyka lingwistyczna. Poetyka generatywna. 7. Prawda i fikcja w dziele literackim. Literatura wobec problemu „przedstawiania świata”. Mimesis, realizm, reprezentacja. Ingardenowska teoria dzieła literackiego. Fikcja literacka. Semiotyczna koncepcja „świata przedstawionego”. 8. Analiza, interpretacja i wartościowanie dzieł literackich. Analiza a interpretacja. Koncepcje interpretacji. Wartościowanie dzieła literackiego. 9. Zagadnienia komunikacji literackiej. Komunikacyjny charakter dzieła literackiego. Instancje nadawcze i odbiorcze. Autor dzieła. «Śmierć autora». 10. Odbiór dzieła literackiego. Problemy odbioru. Świadectwa i style odbioru. Inne formy «istnienia» dzieła literackiego (adaptacja filmowa, słuchowisko itp.) 		

11. Zagadnienia teorii tekstu. Wieloznaczność pojęcia „tekst”. Lingwistyczna definicja „tekstu”. Warunki „tekstowości”. Zagadnienie spójności tekstu a interpretacja dzieła literackiego.
12. Literaturoznawstwo porównawcze. Komparatystyka literacka. Rozwój badań komparatystycznych. Problematyka „wpływowologii” i recepcji. Problemy współczesnej komparatystyki.
13. Zagadnienia teorii przekładu. Przekład językowy. Rodzaje przekładu. Przekład intersemiotyczny.
14. Literatura a/i sztuka.

Literatura podstawowa:

1. Kaniewska Bogumiła, Legeżyńska Anna, *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*. Poznań 2002.
2. Markiewicz Henryk, *Główne problemy wiedzy o literaturze*. Wydawnictwo Literackie, Kraków 1996 (lub inne wydania).
3. Skwarczyńska Stefania, *Wstęp do nauki o literaturze*, t. I-III, Warszawa 1954.

Literatura dodatkowa:

1. Barthes Roland, *Śmierć autora*, „Teksty Drugie” 1999, nr ½.
2. Dobrzyńska Teresa, *Tekst. Próba syntezy*. Warszawa 1993.
3. Sławiński Janusz, *Próby teoretycznoliterackie*. Universitas, Kraków 2000.
4. Wolny Kazimierz, *Teoria literatury. Zarys problematyki*. Rzeszów 1995.
5. Wysłouch Seweryna, *Literatura a sztuki wizualne*. Warszawa 1994.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia wspomagane technikami multimedialnymi - prezentacje; praca z tekstem; heureka, wykład tradycyjny.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty W_01, W_02, W_03, U_01, U_02, U_03 oraz K_01, K_02 sprawdzone zostaną na dwóch kolokwiach pisemnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

Warunek uzyskania zaliczenia z ćwiczeń (pozytywne oceny z kolokwiów).

Przedział punktacji:

0% – 50% – 2

51% - 60% - 3

61% - 70% - 3,5

71% - 80% - 4

81% - 90% - 4,5

91% - 100% - 5

Poprawy: poprawa kolokwium pod koniec semestru w trakcie dyżurów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach i wykładach	30 godz.
Konsultacje	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	14 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego
Nazwa w języku angielskim:		Phonetics and phonology of modern polish language
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	1	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka
Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przybliżenie fonetyki artykulacyjnej i jej umocowanie w opisie strukturalnym języka, scharakteryzowanie systemu fonetycznego polszczyzny i zapoznanie z najważniejszymi współczesnymi zjawiskami fonetycznymi.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna teorię struktury języka, miejsce fonetyki i fonologii w opisie systemu językowego oraz metody i narzędzia badań fonetycznych.	K_W02; K_W05; K_W06
W_02	Zna definicję i charakterystykę głosek i fonemów oraz klasyfikację głosek oraz fonemów polskich.	K_W05
W_03	Zna zjawiska fonetyczne i fonologiczne w ciągach mowy i stylach wymowy oraz zaburzenia ich realizacji.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi opisać fonetyczną i fonologiczną strukturę języka, wykazać się znajomością pojęć lingwistycznych. Potrafi wyjaśnić powstawanie dźwięków mowy, przyczyny różnic w realizacji i określać zakres zmian.	K_U02; K_U08
U_02	Umie scharakteryzować i sklasyfikować głoski i fonemy ze względu na określone cechy i określać przyczyny zmian fonetycznych/fonologicznych w wyrazach i wypowiedzeniach.	K_U08
U_03	Potrafi analizować cechy prozodyczne w wypowiedziach poprawnych i zaburzonych oraz stosować reguły ortofoniczne.	K_U08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

K_01	Pojmuje rangę oddziaływania wymowy i jej udział w kształtowaniu relacji społecznych. Ma świadomość konieczności doskonalenia wymowy na różnych etapach kształcenia i troski o własne sprawności w zakresie emisji głosu i ortofonii.	K_K04; K_K05
Forma i typy zajęć: wykład 15 godz., ćwiczenia 15 godz.		
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii narządów mowy, głosu i aparatu oddechowego. Podstawy wiedzy o języku.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fonetyka i fonologia wśród dyscyplin językoznawczych. Przedmiot badań fonetycznych. Pojęcie głoski i fonemu. Budowa narządów mowy. Wymowa bardzo staranna, staranna, potoczna. 2. Kryteria klasyfikacji głosek. Konsonantyzm. Kryteria charakterystyki spółgłosek. Półsamogłoski i ich warianty. 3. Kryteria klasyfikacji głosek. Wokalizm. Kryteria charakterystyki samogłosek. Realizacja samogłosek nosowych w różnych kontekstach z uwzględnieniem różnych typów wymowy. 4. Opis jednostek systemu fonetycznego: cechy artykulacyjne głosek, cechy wizualne, akustyczne i audytywne głosek. 5. Głoska - klasa głosek, warianty głosek. 6. Fonek - definicje: cechy dystynktywne, relewantne, redundantne; fonologia porównawcza. Struktura fonologiczna języka. 7. Zjawiska prozodyczne języka polskiego: charakterystyka składników suprasegmentalnej płaszczyzny języka, organizacja ciągu fonicznego/fonologicznego. 8. Wymowa współczesnych Polaków. Ortoepia. 9. Upodobnienia fonetyczne. Podział upodobnień ze względu na typy wyrażań, kierunek wpływu na cechę, której dotyczy wpływ sąsiedztwa fonetycznego. Upodobnienia pod względem dźwięczności. Różnice regionalne w realizacji połączeń międzywyrazowych. Upodobnienia pod względem głównego miejsca artykulacji. Upodobnienia pod względem sposobu artykulacji. 10. Akcent oksytoniczny, paroksytoniczny, proparoksytoniczny. Tendencje we współczesnej polszczyźnie. Wyrazy akcentowane i nieakcentowane. <p>Ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fonek, głoska, litera, sylaba: różnice, zapis fonetyczny. Otoczenie głoski w wyrazie, wyodrębnianie liter, głosek i sylab. Umiejętność właściwego głoskowania. Zapisywanie głosek. 2. Alfabet fonetyczny. 3. Kryteria klasyfikacji głosek. Cechy artykulacyjne, wizualne głosek – rozpoznawanie schematów artykulacyjnych, labiogramów, palatogramów. 4. Charakterystyka samogłosek. Wokalizm. 5. Samogłoski ustne i nosowe. 6. Charakterystyka spółgłosek. Konsonantyzm. 7. Upodobnienia fonetyczne. Upodobnienia pod względem dźwięczności. Upodobnienie pod względem głównego miejsca i sposobu artykulacji. 8. Transkrypcja fonetyczna tekstów – style wymowy, regionalne i stylistyczne różnice w realizacji ciągów fonicznych. 9. Różnice między mową a pismem – transkrypcje fonetyczne testów zapisanych i mówionych. 10. Rodzaje akcentu. Wyrazy akcentowane i nieakcentowane. 		
Literatura podstawowa:		
1. Wróbel Henryk (red.), 1995, <i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia</i> , Kraków.		

2. Klebanowska Barbara, 1990, *Interpretacja fonologiczna zjawisk fonetycznych w języku polskim*, Warszawa.
3. Ostaszewska Danuta, Tambor Jolanta, 2000, *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Katowice.
4. Szpyra-Kozłowska Jolanta, 2002, *Wprowadzenie do współczesnej fonologii*, Lublin.
5. Wierzchowska Bożena, 1980, *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Warszawa.
6. Wierzchowska Bożena, 1971, *Wymowa polska*, Warszawa.
7. Wiśniewski Marek, 2000, *Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Toruń.
8. Dłuska Maria, 1983, *Fonetyka polska. Artykulacje głosek polskich*, Kraków.

Literatura dodatkowa:

1. Benni Tytus, 1959, *Fonetyka opisowa języka polskiego*, Wrocław.
2. Dłuska Maria, 1981, *Fonetyka opisowa*, Warszawa-Kraków.
3. Dukiewicz Leokadia, 1978, *Intonacja wypowiedzi polskich*, Wrocław.
4. Dukiewicz Leokadia, 1967, *Polskie głoski nosowe*, Warszawa.
5. Polański Kazimierz (red.), 1993, *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*, Wrocław-Warszawa.
6. von Essen Otto, 1967, *Fonetyka ogólna i stosowana*, Warszawa.
7. Koneczna Halina, Zawadowski Witold, 1951, *Przekroje rentgenograficzne głosek polskich*, Warszawa.
8. Steffen-Batogowa Maria, 2000, *Struktura akcentowa języka polskiego*, Warszawa.
9. Stieber Zbigniew, 1966, *Historyczna i współczesna fonologia języka polskiego*, Warszawa.
10. Tambor Jolanta, 2007, *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa.
11. Trubiecki Nikołaj S., 1970, *Podstawy fonologii*, Warszawa.
12. Wierzchowska Bożena, 1967, *Opis fonetyczny języka polskiego*, Warszawa.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład prowadzony z zastosowaniem prezentacji graficznych i fonicznych. Zestawy ćwiczeń adekwatne do tematyki zajęć. Transkrypcja fonetyczna nagrania swobodnej wypowiedzi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwium zaliczeniowe weryfikujące wiedzę oraz egzamin pisemny.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na wykładach, aktywność na ćwiczeniach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium sprawdzającego wiadomości oraz z egzaminu pisemnego obejmującego opracowaną tematykę zajęć.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	15 godz.
Przygotowanie do ćwiczeń	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	15 godz.
Samodzielne przygotowanie się do egzaminu	24 godz.
Udział w konsultacjach	1 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Leksykologia i leksykografia
Nazwa w języku angielskim:		Lexicology and Lexicography
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:		Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	1.	
Semestr:	1.	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Elena Koriakowcewa
Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka
Założenia i cele przedmiotu:		Na zajęciach studenci zapoznają się z podstawowymi pojęciami leksykologii i leksykografii polskiej oraz typologią i strukturą słowników. Ćwiczenia mają udoskonalić umiejętność efektywnego korzystania ze słowników.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu obszarowego
W_01	Zna terminologię z zakresu leksykologii i leksykografii.	K_W03
W_02	Zna podstawowe pojęcia i teorie semantyczne.	K_W01
W_03	Ma wiedzę o dawnych i współczesnych słownikach języka polskiego, ich rodzajach i przeznaczeniu	K_W03; K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu obszarowego
U_01	Potrafi określić typy słowników, zanalizować ich makro- i mikrostrukturę oraz wskazać funkcje, jakie pełnią.	K_U02
U_02	Potrafi korzystać z różnych typów słowników (tradycyjnych, on-line, korpusowych), wyszukując potrzebne dane.	K_U08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu obszarowego
K_01	Jest świadom konieczności podnoszenia poziomu własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	K_K04
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność korzystania ze słowników ogólnych i specjalistycznych		

Treści modułu kształcenia:

Wykłady:

1. Ustalenia terminologiczne: przedmiot badań leksykologii, działy leksykologii, leksykologia a leksykografia. Leksykografia jako nauka o słownikach. Definicja słownika, słownik a encyklopedia, słownik a leksykon, teoria leksykograficzna W. Doroszewskiego, teoria leksykograficzna M. Bańki.
2. Typy słowników i ich funkcje; metody opracowywania słowników, słowniki kartotekowe a słowniki korpusowe. Słowniki ogólne i specjalistyczne.
3. Najważniejsze słowniki ogólne języka polskiego – dawne i współczesne.
4. Słowniki elektroniczne; Narodowy Korpus Języka Polskiego – NKJP.
5. Budowa artykułu hasłowego, układ i dobór haseł w słowniku, system odsyłaczy, zakres informacji podawanej w słowniku, zasady wyróżniania i definiowania znaczeń w słownikach.
6. Rodzaje definicji haseł słownikowych, kwalifikatory w słownikach, czynniki wpływające na kształt słownika
7. Pojęcie jednostki leksykalnej, rodzaje jednostek leksykalnych, wieloznaczność terminu wyraz, wyraz słownikowy a wyraz tekstowy, leksem.
8. Relacje semantyczne i formalne między jednostkami leksykalnymi: synonimia, antonimia i rodzaje antonimów, hiponimia, konwersja, komplementarność.
9. Problemy opisu wieloznaczności polisemia, homonimia, rodzaje homonimów.
10. Językoznawcze teorie znaczenia, typy znaczeń, teorie pola znaczeniowego, składniki znaczenia. Zmiany znaczenia: przyczyny zmian znaczeniowych, rodzaje zmian znaczeniowych: leksykalizacja znaczenia, zwężenie znaczenia, generalizacja, przesunięcie znaczenia, konkretyzacja znaczenia, melioryzacja, pejoratywizacja.
11. Zagadnienia leksykologii historycznej: archaizmy i wyrazy przestarzałe, rodzaje archaizmów, neologizmy i ich rodzaje, zapożyczenia i ich podział.
12. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego, typologie związków frazeologicznych, źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów.

Literatura podstawowa:

9. Grochowski Maciej, 1982, *Zarys leksykologii i leksykografii. Zagadnienia synchroniczne*, Toruń.
10. Kania Stanisław, Tokarski Jan, 1984, *Zarys leksykologii i leksykografii polskiej*, Warszawa.
11. 3. Markowski Andrzej, 2012, *Wykłady z leksykologii*, Warszawa.
12. 4. Miodunka Władysław, 1989, *Podstawy leksykologii i leksykografii*, Warszawa.
13. Wierzchowski Józef, 1978, *Leksykologia i leksykografia*, Siedlce.
14. Piotrowski Tadeusz, 2001, *Zrozumieć leksykografię*, Warszawa.
15. Piotrowski Tadeusz, 1993, *Słowniki języka polskiego*, [w:] *Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin.
16. Piotrowski Tadeusz, *Zmiany w najnowszej leksykografii polskiej* https://www.academia.edu/26532306/Tadeusz_Piotrowski_Zmiany_w_najnowszej_leksykografii_polskiej (PDF)
17. Urbańczyk Stanisław, Sieradzka-Baziur Bożena, 2000, *Słowniki i encyklopedie, ich rodzaje i użyteczność*. Wyd. 4 zm. i poszerz., Kraków.
18. Żmigrodzki Piotr, 2003, 2005, 2009, *Wprowadzenie do leksykografii polskiej*, Katowice.
19. Wybrane słowniki języka polskiego ogólne i specjalistyczne.

Literatura dodatkowa:

1. Lewicki Andrzej M., Pajdzińska Anna, 2001, *Frazeologia*, [w:] *Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin, s. 315–333.
2. Żmigrodzki Piotr, 2005, *Leksykografia jako środek i przedmiot polityki językowej w XXI wieku. Perspektywy i zagrożenia*, [w:] *Polska polityka komunikacyjnojęzykowa wobec wyzwań XXI wieku*, red. Stanisław Gajda, Andrzej Markowski, Józef Porayski-Pomsta, Warszawa, s. 140–147.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia oparte na pracy ze słownikami, wspomagane prezentacjami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty uczenia się będą weryfikowane na podstawie pracy pisemnej.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pracy zaliczeniowej dotyczącej analizy porównawczej wybranego hasła w słownikach języka polskiego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach i ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	18 godz.
Samodzielne przygotowanie pracy	25 godz.
Udział w konsultacjach	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wersyfikacja i stylistyka literacka
Nazwa w języku angielskim:	Versification and literary style	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	pierwszy	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Roman Bobryk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Barbara Stelingowska, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami wersyfikacji i stylistyki literackiej i rolą tych zjawisk w kształtowaniu utworu literackiego
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna podstawową terminologię z zakresu wersyfikacji i stylistyki literackiej	K_W03
W02	Student zna (i odróżnia) poszczególne uformowane historycznie systemy wersyfikacyjne wiersza polskiego oraz podstawy analizy wersyfikacyjnej wiersza	K_W03, K_W04, K_W06
W03	Student zna najważniejsze tropy stylistyczne i figury składniowe	K_W03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Posiada umiejętność posługiwania się aparatem pojęciowym z zakresu literaturoznawstwa	K_U02, K_U03
U02	Potrafi scharakteryzować poszczególne elementy budowy wersyfikacyjnej i stylistycznej utworu literackiego	K_U03

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotów do dalszego świadomego podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności oraz doskonalenia umiejętności	K_K04
Forma i typy zajęć:	30 godz. (ćwiczenia)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zainteresowanie problematyką literacką		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> Poetyka; wersyfikacja; wiersz. Wers i jego budowa. Instrumentacja regularna: rym. Rodzaje i funkcje rymu. Strofa. Wyznaczniki strofy. Rodzaje strof. Ogólne wiadomości o metryce antycznej. Polskie systemy wersyfikacyjne numeryczne. Średniowieczny wiersz intonacyjno-zdaniowy. Wiersz sylabiczny. Sylabizm względny i bezwzględny. Sylabotonizm. Istota sylabotonizmu. Dierезa i cezura. Najważniejsze miary polskiego wiersza sylabotonicznego (stopy wierszowe). Kataleksa, hiperkataleksa i anakruza. Sylabotonizm. Heksametр polski. Tonizm. Pojęcie zestroju akcentowego. Wiersz nieregularny i wolny Leksyka w literaturze. Tropy stylistyczne. Istota metafory. Koncepcje metafory. Symbol, alegoria, ironia Składnia w tekście literackim. Figury składniowe. Podstawowe zagadnienia stylizacji. Konwencja i tradycja literacka. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> M. Głowiński, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, <i>Zarys teorii literatury</i>, Warszawa 1991. A. Kulawik, <i>Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego</i>, Kraków 1997. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz-Jedynak, <i>Podstawy stylistyki i retoryki</i>, Warszawa 2008. <i>Słownik terminów literackich</i>. Red J. Sławiński (wydanie najnowsze) 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> T. Dobrzyńska, <i>Od słowa do sensu: studia o metaforze</i>. Warszawa 2012. <i>Poetyka. Materiały do ćwiczeń</i>. Oprac. A. Chojnacki. Warszawa 1995. J. Ziomek, <i>Retoryka opisowa</i>. Ossolineum, Wrocław-Warszawa-Kraków 2000 (lub wydanie wcześniejsze). A. Borkowski, <i>Uwagi o symbolu i alegorii. Przegląd wybranych koncepcji i teorii od starożytności do współczesności</i>. "Conversatoria Litteraria" 2010, r. III, s. 79-91. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Pogadanka heurystyczna, pokaz multimedialny, miniwykład.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Efekty weryfikowane będą na podstawie kolokwii w trakcie semestru oraz na bieżąco trakcie zajęć (na podstawie wypowiedzi studentów, testy pisemne). Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.		
Forma i warunki zaliczenia:		

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na zajęciach i zaliczenie dwóch kolokwium pisemnych. Studentowi przysługuje prawo do poprawy kolokwium. Ocena końcowa jest wypadkową ocen z uwzględnieniem aktywności w trakcie zajęć.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Konsultacje	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	29 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	40 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Nauki pomocnicze	
Nazwa w języku angielskim:	Auxiliary sciences	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	mgr Barbara Bandzarewicz	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Barbara Stelingowska, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr Marcin Pliszka	
Założenia i cele przedmiotu:	<p>Założeniem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienia warsztatu bibliograficznego w zakresie literaturoznawstwa i pokrewnych dziedzin humanistyki. Kurs ma za zadanie wykształcić podstawowe umiejętności poprawnego przygotowania i redakcji tekstu naukowego (referat, praca roczna, praca dyplomowa, licencjacka, magisterska) oraz wprowadzić w elementarne zagadnienia techniki pracy umysłowej.</p>	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna podstawową terminologię z zakresu dyscyplin i subdyscyplin pomocniczych: tekstologii, edytorstwa, bibliologii, bibliotekoznawstwa, bibliografii oraz kultury książki.	K_W01; K_W06; K_W10
W02	Student zna najważniejsze bibliografie literatury polskiej – dawne i najnowsze.	K_W01; K_W02; K_W06
W03	Student zna podstawowe czasopisma naukowe z dziedziny literaturoznawstwa oraz periodyki literackie i kulturalne (papierowe i elektroniczne)	K_W01; K_W07; K_W09
W04	Student rozpoznaje typy edycji dzieł literackich oraz wzorcowe wydania krytyczne i naukowe, opisuje ich zawartość.	K_W03

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi dokonać analizy bibliograficznej dokumentów w zakresie literaturoznawstwa.	K_U02; K_U04
U02	Student posiada umiejętność analizy i oceny wartości różnych typów edycji dzieł literackich i publikacji naukowych.	K_U08; K_U13
U03	Student umie przygotować i zredagować tekst naukowy (referat, praca roczna, praca licencjacka), zwracając uwagę na kompozycję, logiczność wywodu oraz takie elementy wyposażenia dokumentacyjnego jak: przypisy, cytaty, bibliografia załącznikowa.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_K04
K02	Student wykazuje kreatywność i odpowiedzialność w zarządzaniu informacją.	K_K05
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia laboratoryjne, 15 godzin
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
--		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> Przegląd dyscyplin i subdyscyplin pomocniczych literaturoznawstwa: tekstologia, edytorstwo, bibliologia, bibliotekarstwo, bibliografia. „Kultura książki”. Podstawowe zagadnienia techniki pracy umysłowej: rodzaje lektury, wyciągi z lektur, notatki, abstrakty, mapy myśli, techniki zapamiętywania; Biblioteka w pracy polonisty. Najważniejsze księgozbiory polskie - od biblioteki tradycyjnej do hybrydowej; Typy dokumentów bibliograficznych. Analiza bibliograficzna dokumentu de visu. Rodzaje opisów bibliograficznych. Podstawowe zasady sporządzania opisu rejestracyjnego druku zwartego, tekstu w druku zwartym i w czasopiśmie. Tworzenie tekstu naukowego. Kompozycja referatu, pracy rocznej i licencjackiej. Redagowanie przypisów z zastosowaniem wyrażen i skrótów bibliograficznych. Zasady cytowania dzieł literackich i opracowań. Sporządzanie bibliografii załącznikowej (podmiotowej i przedmiotowej). Bibliografie szczególnie ważne dla badań literackich – dawne i nowe. Prace dokumentacyjne i opracowania faktograficzne. Podstawowe zasady korzystania z kompendiów biobibliograficznych. Rozwój edytorstwa naukowego w Polsce. Rodzaje edycji dzieł literackich. Aparat naukowo-krytyczny. Wzorcowe wydania krytyczne i naukowe – dokonania i braki. Serie wydawnicze. Przegląd polonistycznych czasopism naukowych. Periodyki literackie i kulturalno-społeczne 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Jadwiga Czachowska, Roman Loth: Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty. Wrocław 1977, „Vademecum Polonisty”. Jadwiga Czachowska, Roman Loth: Przewodnik polonisty. Bibliografie, biblioteki, muzea literackie. Wyd.3 popr. i uzup. Wrocław 1989, „Vademecum Polonisty”. Jerzy Starnawski: Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej. (Na tle dyscyplin pokrewnych). Wyd. 3 zm. Warszawa 1983. Teresa Winek: Nauki pomocnicze literaturoznawstwa. Warszawa 2007. Antoni Czyż: Poradnik polonisty. Siedlce 1999. 		
Literatura dodatkowa:		

1. Bieńkowska Barbara: Książka na przestrzeni wieków. Warszawa 2006.
2. Encyklopedia wiedzy o książce. Red. Alodia Kawecka-Gryczowa i in. Wrocław 1971.
3. Konrad Górski: Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich. Wyd. 2. Warszawa 1978.
4. Halina Hleb-Koszańska: O bibliografii dla niewtajemniczonych. Wrocław 1974.
5. Józef Korpała: Krótka historia bibliografii polskiej. Wrocław 1986.
6. Roman Loth: Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego. Warszawa 2006.
7. Andrzej Borkowski, Marcin Pliszka: Bibliografia zawartości „Zagadnień Rodzajów Literackich”. Siedlce 2003.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody laboratoryjne (oparte na ćwiczeniach praktycznych). Metody podające. Metody aktywizujące.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na bieżąco podczas ćwiczeń (ocenie przygotowania do zajęć i aktywności) oraz na dwóch cząstkowych sprawdzianach pisemnych (z wiedzy i umiejętności) z głównych bloków tematycznych przedmiotu. Student wykonuje pracę zaliczeniową - sporządza bibliografię załącznikową.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na zajęciach, uzyskanie zaliczenia ze sprawdzianów cząstkowych. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Przedział punktacji

0-50 - ocena 2,0

51-60 - ocena 3,0

61-70 - ocena 3,5

71-80 - ocena 4,0

81-90 - ocena 4,5

91-100 - ocena 5,0

Bilans punktów ECTS: 3

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach lab.	15 godzin
Konsultacje	1 godzina
Praca własna studenta	59 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Literatura w perspektywie kulturowej
Nazwa w języku angielskim:		Literature in a cultural perspective
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	1	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Barbara Stelingowska, dr hab. Roman Bobryk, dr Marcin Pliszka, mgr Barbara Bandzarewicz
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest ukazanie literatury w szerokim kontekście kulturowym. Podczas zajęć omówione zostaną rozmaite sposoby funkcjonowania literatury w obiegu kulturowym, rodzimym i powszechnym oraz w kontekście kultury masowej i popularnej, a także ukazane zostaną związki literatury z innymi współczesnymi mediami.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	ma pogłębioną wiedzę na temat terminologii literaturoznawczej, pracy redakcyjnej samodzielnej i zespołowej również w kontekście prowadzenia własnej działalności gospodarczej.	K_W02, K_W06, K_W09
W02	ma poszerzoną, szczegółową wiedzę o istocie i przebiegu procesów wydawniczych i poligraficznych, jak też sprawności twórczego korzystania z tradycji literackiej i kulturowej.	K_W01, K_W02, K_W07
W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o roli komunikacji z otoczeniem i pisania tekstów użytkowych i reklamowych w kontekście jego literackich i językowych uwarunkowań i aspektów oraz wpływu tradycji literackiej na zasady tworzenia przekazu pisemnego.	K_W06, K_W07
W04	ma pogłębioną wiedzę o środkach masowego przekazu i ich roli społeczno-kulturowej zwłaszcza w kontekście literatury i jej odmian.	K_W06, K_W07, K_W12

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	potrafi wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o mediach i środkach komunikacji w kontekście literatury łączyć ze sprawnościami laboratoryjnymi - posiada szczegółowe sprawności warsztatowe.	K_U08, K_U13
U02	posiada praktyczne umiejętności działań o charakterze publicystycznym, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami komunikacyjnymi w kontekście kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie).	K_U03, K_U06, K_U07, K_U08
U03	potrafi twórczo korzystać z tradycji literackiej w kontekście tworzenia strategii komunikacyjnych na potrzeby różnych podmiotów/organizacji/institucji (biznes, organizacje społeczne, polityczne, kulturalne, oświatowe etc.).	K_U04, K_U10, K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	jest krytycznym obserwatorem procesów globalizacyjnych w kulturze współczesnej w kontekście zjawisk tekstowych (literatura piękna, teksty użytkowe i publicystyczne).	K_K03, K_K07
K02	przyjmuje postawę otwartości na różnorodne zjawiska kulturowe i artystyczne oraz poszukuje możliwości ich twórczej aktualizacji.	K_K03, K_K06
K03	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, jak też potrzebę wymiany poglądów i myśli w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej	K_K02, K_K04, K_K06
K04	propaguje świadomość kultury literackiej i językowej.	K_K01, K_K02, K_K05
Forma i typy zajęć:		15 godzin wykładu, 15 godzin ćwiczeń
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Ma elementarną wiedzę o związkach literatury z kulturą popularną i masową oraz z innymi mediami		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> Związki literatury polskiej z literaturą powszechną oraz z innymi elementami kultury popularnej i masowej. Wyjaśnienie podstawnych pojęć z zakresu literaturoznawstwa i kulturoznawstwa (np. pluralizm kulturowy, kultura popularna, kultura masowa, kultura wysoka). Postmodernistyczne koncepcje funkcjonowania literatury. Zjawiska i tendencje rozwojowe kultury nowożytnej i główne zagadnienia antropologii literatury i kultury. Kultura popularna oraz jej relacje z kulturą wysoką; rola środków masowego przekazu w kształtowaniu kultury współczesnej. Sposoby funkcjonowania kultury w mediach (radio, prasa, telewizja, internet). Zmiany i przeobrażenia w obszarze literackim; ewolucje rodzajów literatury (na przykład: literatura drukowana - klasyczna, audialna, e-literatura, gatunki interkulturowe). 		

7. Wielokulturowość literatury w kontekście migracji, przesiedlenia, mobilności. Pogranicza kulturowe, pogranicze etniczne, transgraniczność, ludyczność, zagadnienia tożsamości narodowej, nacjonalizm, diaspora.

Ćwiczenia:

1. Literatura ludowa. Kulturotwórcza rola edukacji regionalnej.
2. Literatura w perspektywie intermedialnej.
3. Literatura elektroniczna (e-literatura).
4. Literatura - film - gra komputerowa.
5. Cyberpoezja.
6. Wielokulturowość literatury.
7. Elementy kultury w grach komputerowych.
8. Elementy kultury w literaturze dla dzieci i młodzieży
9. Literatura i kultura w środkach masowego przekazu

Teksty źródłowe do analizy ustalają poszczególni prowadzący.

Literatura podstawowa:

Młodość w perspektywie edukacyjnej, społecznej, kulturowej, Grażyna Pańko, Małgorzata Skortnicka - Palka, Barbara Techmańska, Kraków 2017.

Literatura w mediach – media w literaturze. Doświadczenia odbioru, red. K. Taborska, W. Kuska, Gorzów Wielkopolski 2010.

Rychlewski M., *Literatura i sztuka nowoczesna*, Poznań 2011.

Literatura dodatkowa:

1. Janusiewicz M., *Nowa literatura, czyli hipertekst literacki*, "Polonistyka" 2010, nr 11.
2. *Od liberatury do e-literatury*, red. E. Wilk, M. Górską-Olesińska, Opole 2011
3. *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red.: M. P. Markowski, R. Nycz, Universitas, Kraków 2012.
4. Kaliszewski A., *Główne nurty w kulturze XX i XXI wieku: podręcznik dla studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej*, Warszawa 2012.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody problemowe - dyskusja dydaktyczna i metody aktywizujące (praca w grupach); metody podające – wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna; metody praktyczne – ćwiczenia przedmiotowe.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Studenci są oceniani w sposób ciągły na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach, znajomości lektur, przygotowanej prezentacji i uczestniczenia w dyskusji

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na zajęciach, uzyskanie zaliczenia ze sprawdzianów częściowych. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Przedział punktacji

0-50 - ocena 2,0

51-60 - ocena 3,0

61-70 - ocena 3,5

71-80 - ocena 4,0
81-90 - ocena 4,5
91-100 - ocena 5,0

Bilans punktów ECTS: 3

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach i wykładach	30 godzin
Konsultacje	1 godzina
Praca własna studenta	44 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS